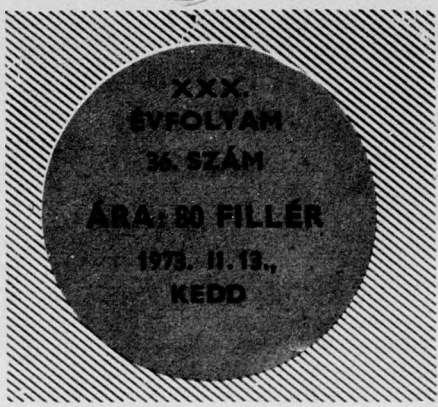

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Falugyűlések

Falugyűlést tartottak a múlt hét végén Berettyóújfaluban. Nem az első ilyen esemény volt a nagyközség életében, s már az eddigi tapasztalatok is arra utalnak, hogy nem is az utolsó. Újfalú polgárai közül ugyanis ott volt mindenki, akinek sikerült helyet szorítani a művelődési ház nagytermében, s lehet, hogy többen is meghallgatták volna a községi tanács elnökeinek beszámolóját, ha a szándékuk néha nem válnának gátjává olyan objektív körülmények, mint egy terem befogadó képessége.

Általánosságban is probléma ez, nemcsak Újfaluban, mert az elmúlt két esztendő a bizonyosság: van érdeklődés az emberekben a közvetlen környezetük dolgairól. Jól bevált formáknak nevezhető máris a hagyományokkal még csak gyéren rendelkező falugyűlések. Szívesen, örömmel fogadják a lakosok, a tanácsi vezetőknek pedig, akik a hétköznapok menetében a helység gondjait intézik, megnyugvással szolgálhat, hogy rendszeresen a választók elé állhatnak számadással.

Mert igaz ugyan, hogy a választás előtt sor kerül erre, s közvetlenebb formában, a tanács tagok beszámolóján keresztül kaphat tájékoztatást, mások is mondhat véleményét az, aki szívügyének tekinti a község dolgait. De azért mégis más ez a közvetlen találkozás. Közvetlenebb, hiszen az elnöki asztal mellett azok foglalnak helyet, akik legilletékesebbek arra, hogy a lakosság kérdéseire érdemi választ adjanak, nincs áttétel, gyorsabb a válasz, kisebb a félreértés lehetősége. De legalább ilyen fontos a másik oldal is, az, amelyik a tanácsnak, a tanács vezetőinek jelent felbecsülhetetlen jelentőségű előnyt.

Menetközben, évente, vagy egy évben többször is bevonhatják az önkormányzati munkába jóformán mindazokat, akiket érdekel a község élete. Kontrollálhatják, mérhetik, milyen látást váltanak ki az egyes döntések, mi a véleménye az embereknek a tervekről, elképzelésekről. Rendkívül nagy manapság egy-egy községi tanács fellosága, legyen az a helység néhány száz lakosú kisközség, vagy a városi városi útján járó nagy település. Az önállóság nem csak pusztán szó, s a nagyobb önállóság nagyobbra növeli a határozathozatal súlyát is.

Mi épüljön először? Hogyan szervezzék meg a falu mindennapi életét? A kisgyermekes családok problémáit helyezték előtérbe, vagy éppen a kulturáltabb kereskedelem feltételeinek megteremtését szorgalmazzák a mindig szűkös anyagi lehetőségeket figyelembe véve. Jó és nagyon fontos dolog ezt rendszeresen megkonzultálni a leginkább érdekeltekkel. (Még az sem baj, ha néhol éppen a falugyűlés hívja fel a figyelmet arra, hogy nincs szűkes körülmények megtartására alkalmas terem, gondolkodni kell rajta, miből, hogyan építsenek.) A tanácsok, tanácsok mandátuma ezen a tavaszon lejár, számot kell adni arról, hogyan felelték meg a bizalomnak. Könnyebb ez a nagy számadás is, ha közvetlenebb találkozások, rendszeres tájékoztatók előzöldíték meg.

Több mint száz állami gazdaság, tsz és gyár társult a cukorrépa-termesztés fellendítésére

A tervek szerint az 1975. évi termésből a mezőgazdaságnak már ki kell elégítenie a lakosság cukorigényét. Az MTI munkatársának érdeklődésére a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium illetékesi elmondották, hogyan segíti ennek az előirányzatnak teljesítését az idei termelési program. Hangsúlyozták: mindenekelőtt azzal, hogy az ide vonatkozó kormányintézkedés hatására a termelők anyagilag jobban megtalálták számításukat, már 1972-ben 4000 hektárral nőtt a termőterület az előző évihez képest. A cukorrépaátlak több mint felét tavaly már nagyteljesítményű gépekkel művelték, a gépekre bízták a betakarítást is, a gazdaságok 44 000 hektáron alkalmazták a legmodernebb termelési technológiákat. Mindent egybevetve: 80 000 vagonnal több cukorrépa adott a hazai mezőgazdaság 1972-ben, mint egy évvel korábban, ez azonban még mindig nem fedezi a hazai szükségletet, idén is behozatalra van szükség.

Az idei tervek 90 000 hektáros termőterülettel számolnak, de — az esetleges termés kiesés miatt — ennél nagyobb területre legalább 92—93 ezer hektárra kell szerződést kötni. Örvendetes, hogy ez az előirányzat máris teljesült: eddig 94 100 hektárra vállaltak szerződést a termelők.

1973-ban a cukorrépa-termesztésben véglegesen létjogosultságot nyernek a MEM által jóváhagyott és támogatott termelési társulások és rendszerek, amelyek a gazdaságok, gyárak anyagi és szellemi erőinek koncentrációját segítik elő. Jelenleg 6 ilyen termelési társulás működik, ezeket a Héki Állami Gazdaság, a nádudvari, a mezőhegyi, a poroszlói és az újszászi termelőszövetkezet, valamint a Kaposvári Cukorgyár alapította; a társulásokban összesen 105 termelőszövetkezet, két állami gazdaság vesz részt, és az általuk művelt területek nagysága meghaladja a 18 000 hektárt.

Ágyneműkölcsonzés Jó haltermés Eddigi legjobb eredmény

MI ÚJSÁG?

PATYOLAT

A debreceni Patyolat Mosó, Kelmefestő és Vegytisztító Vállalat tulajdonképpen mindennap a közügyem tárgya. S hogy munkáját az évek során egyre jobban végzi, arra mi sem nagyobb bizonyíték, mint az, hogy kihalóban vannak a szakállas „patyolatviccek”. A tréfán túl azonban számok és eredmények igazolják: a Patyolat egyre inkább megfelel a várakozásnak, a kívánalmaknak. Debrecenben az ötéves terv időarányos hálózattöbbitési programját teljesítette. A Béke útnál, az Ibolya utcában és a Tanácsköztársaság útján új szalont nyitottak, ugyanakkor ez év márciusára készült el az a rekonstrukciós terv, melynek alapján megkezdik a folyamatos felújítást.

Nagy népszerűségnek örvend a közelmúltban bevezetett szolgálta-

tásuk is: a tisztításon túl apróbb javításokat is végeznek a beadott ruhákon, s erre nem kérnek „külön időt”. Önmagukat szoktatják és szorítják a pontosságra azzal a határozattal, miszerint a vállalt időn túl készülő munkáért 10 százalékkal kevesebb díjat számolnak fel.

A Patyolat azonban nemcsak üzletfeleivel törődik, de munkásait is megbecsüli. A vállalat dolgozóinak 75 százaléka nő, s ennek megfelelően kiemelt helyen szerepel intézkedési tervükben a nők helyzetének javítása. A túlóra és a hárommunkásos beosztás csökkentése csak az egyik lépcső a megvalósítás útján, de nagyon sokat tesznek a szakképzés növeléséért, s már jelentős eredményeket mondhatnak magukénak a vezetésbe való bevonás terén is.

A vállalat éves munkás-átlagbére 1972-ben 22 ezer 296 forint volt, s a párt határozatának szellemében 1973. március elsejétől további 6 százalékos béremelést terveznek.

HAJDÚSZOBOSZLÓ, BOCSKAI TSZ

Termelőszövetkezeteinkben az elmúlt napokban is folytatódott a legidőszerűbb események, a zárószámoló közgyűlések. A jól előkészített, politikailag is jelentős esemény sorozat általában jó hangulatban, a tagok melegezésével zajlik.

Szombaton tartotta zárószámoló közgyűlést a megye egyetlen halászlátos termelőszövetkezete a hajdúszoboszlói Bocskai. Ahogy Petrovics János, a szövetkezet főkönyve-je a vezetőség beszámolójában ismertette, dolgos esztendő áll a tagok mögött. Az elmúlt év a tagság szorgalmas, kitartó, jó munkájának nyomán újra eredményes volt: teljesítette a szövetkezet a terveit, ugyanakkor jelentős tartalékok is képezett, amellyel, hogy a tagok közötti származó jövedelme mintegy 3—4 százalékkal tovább növekedett az 1971-es évről viszonyítva.

A szövetkezet továbbra is a fő profiljának, a halászlátnak a fejlesztését tartja legfontosabb fel-

adatának, ezt kívánja még eredményesebbé, még hathatósabbá tenni. Az elmúlt évben mintegy 40 vagonnyi halat termeltek a szövetkezetben, emellett jelentős folyami halászlátot is végeztek, s termeltek — immár sok év óta — békát is. A szoboszlói halászlát tsz „terméke” — a hal — jólismert Debrecen, illetve a megye határain túl is, hiszen az ország különböző vidékein, városokban van eláruló helyük. Sőt, a megtermelt halnak mintegy 10 százaléka exportra került.

A jó tavalyi esztendő, s a tartalékok megalapozták az idei termelést is. De ehhez ismételtlen a tagság jó munkájára van szükség, olyanra, mint amilyet az 1972-es esztendőben is tanúsítottak.

A zárószámoló beszámoló ismertetése után a szövetkezet közgyűlése megválasztotta Sallai Lajost a szövetkezet új elnökévé.

(Folytatás a 2. oldalon)

Bolgár kitüntetés magyar párt-és állami vezetőknek

A Bolgár Népköztársaság Államtanácsa Georgi Dimitrov születésének 90. évfordulójára alkalmából — a magyar és a bolgár nép, a két párt közötti barátság és testvéri együttműködés elmélyítésében, az internacionalista kapcsolatokat erősítésében kifejtett tevékenységükért — Dimitrov-érmeket adományozott Kádár Jánosnak, az MSZMP Központi Bizottsága első titkárnak, Losonczy Pálnak, a Népköztársaság Elnöki Tanácsa elnökének, Fock Jenőnek, a Politikai Bizottság tagjának, a Minisztertanács elnökének, továbbá a Politikai Bizottság tagjainak, a Központi Bizottság titkárnak, párt- és állami vezetőknek, valamint magyar veteránoknak. Sztóio Sztanoev, a Bolgár Népköztársaság budapesti nagykövete hétfőn baráti találkozó keretében a bolgár nagykövetségen adta át az emlékérmeket. A kitüntetettek nevében Apró Antal, a Politikai Bizottság tagja, az országgyűlés elnöke mondott köszönetet. (MTI)

Koszorúzási ünnepség Budapesten

Budapest felszabadulásának 28. évfordulója alkalmából hétfőn a Budapesti Pártbizottság és a fővárosi tanács vendégül látta a hazánkban ideiglenesen állomásozó szovjet déli hadsereg csoportjának vezetőit. Az ünnepi program keretében a Gellérthegyén megkoszorúzták a Szovjet Hősök Emlékművét. A hála, a tisztelet és a megemlékezés koszorúját helyezte el a Magyar Szocialista Munkáspárt Budapesti Bizottsága nevében Németh Károly, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a pártbizottság első titkára és a pártbizottság titkára, valamint a Szovjetunió budapesti nagykövetsége nevében V. J. Pavlov nagykövet, a szovjet déli hadseregcsoport nevében B. P. Ivanov vezére, és a szovjet déli hadseregcsoport több tagja, a fővárosi tanács nevében Szépvölgyi Zoltán tanácselnök, a fővárosi tanács elnökhelyettesei és Farkasinszki Lajos, a fővárosi tanács pártbizottságának titkára. Koszorút helyeztek el a budapesti fegyveres testületek és társadalmi szervek nevében is.

Elutazott a Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság magyar képviselőitének második csoportja

Hétfőn a kora reggeli órákban a Ferihegyi repülőtérrel elindult Saigona a MALEV különgépe, fedélzetén a nemzetközi ellenőrző bizottság magyar képviselőitének második csoportjával. A búcsúztatáson — a nagyszámban megjelent rokonokon és barátokon kívül

— részt vettek a Külügyminisztérium és a Honvédelmi Minisztérium illetékes vezetői. Jelen volt Hoang Cuong, a Vietnami Demokratikus Köztársaság nagykövete és Huynh Van Than, a Dél-Vietnami Köztársaság nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is. (MTI)

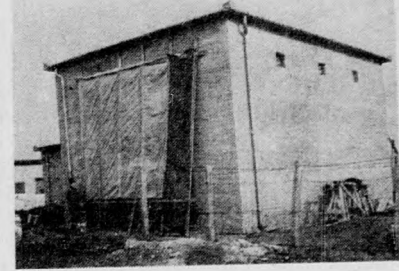
MSZBT delegáció utazott a Szovjetunióba

Az SZMBT meghívására a Szovjetunióba utazott az MSZBT háromtagú delegációja, dr. Tasnádi Emilnek, az MSZBT ügyvezető elnöksége tagjának vezetésével. A delegáció részt vesz a magyar—szovjet barátsági együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezmény aláírása 25. évfordulójának tiszteletére a Szovjetunióban rendezendő ünnepségeken.

Az MSZBT meghívására hazánkba érkezett Ivan Tyerentyevics Zamercev vezérőrnagy, Budapest első városparancsnoka. Fogadására megjelent Dapsi Károly vezérőrnagy, az MSZBT alelnöke, A. A. Zsuk, a Szovjetunió nagykövetségének katonai és légügyi attaséja, valamint Zamercev számos egykori barátja.

Egy akció elindító

Hajdúsámsoni mozaikok

(3. oldal)

Olvasóink írják

(4. oldal)

A Hortobágy néprajzi és komplex kutatása

A debreceni opera vázlatos története

(5. oldal)

DVSC—Cegléd 2:0 (2:0)

(7. oldal)

Hatszoros kiváló dolgozó

(8. oldal)

Társadalmi munkánk rangja

Szeretem a tárgyilagos megfogalmazást és a világos adatokat, de most mégis hiányérzetet és kétségeket hagyott bennem egy szám. Olvastam, hogy a lakosság egymillió forint értékű társadalmi munkával járult hozzá lakóhelye szépítéséhez az elmúlt két évben. Megvallom, már a lakosság kifejezés sem tetszett a társadalmi munkáról szólva. Hivatalosan hangzó, passzív fogalom. Márpedig a társadalmi munkát korántsem tekinthetjük valamely — a szó eredeti „hivatalos” jelentésében — bürokratikusan intézett munkának, amit a pusztán sokaság elvégez.

Mit jelent az egymillió forint? Képrázatos szám. A lakosság statisztikai fogalmában gondolkodva évente egy főre száz forint jut. De bizonyos-e, hogy egymillió forintot ért társadalmi munkánk? Milyen órábéré, árfolyama van? Mondjuk, olyan munkákat foglal magába, amelyek révén egy város, egy falu vagy egy intézmény költség-

vetése meghatározott kiadásoktól mentesült. Így érthető. Ebben az esetben parkosítást, vízvezeték- és járdaépítést, iskolatatarozást képezzük a szám mögé.

De mi van akkor, ha egy úttörő raj gondoz egy magára maradt öregget? Az nem társadalmi munka? Vagy ha egy brigád patronál egy árvát, „beszáll” valamelyik munkatárs fészekrakó, házépítő munkájába. Nem is beszélve a pártmunkások, a szakszervezeti aktivisták, a tanácsstagok, a számos társadalmi szervben tevékenykedők vagy akár a minden szervezett kereten kívül közösségi érzésből, emberségből, megbízatásból vagy együttérzésből ellenszolgáltatást nem várva tevékenykedők felbecsülhetetlen óráiról. Mindezt lehetetlen pénzben értékelni. Mindennek nem lehet árfolyama, forintértéke. Egyfajta erkölcsi érték is létezik.

Igaz, gyakran hangoztatjuk: a társadalmi munkának rangja van.

De igazán akkor van rangja, ha a közvélemény nagyobb elismeréssel szól arról, aki ilyen módon is szolgálja a közös ügyet, mint aki csupán abban szolgálja a közérdeket, amiben anyagilag is érdekelt. Úgy vélem, nem egyértelmű még a közfelfogás. Mégsem szívesen írom le azt, hogy a társadalmi munka közmegejtésén változtatni kell. Az ilyen kijelentés ugyanis nem változtat semmin. Mindennapi szűkebb vagy tágabb környezetünkben kell megtisztítanunk a társadalmi munka forrásait attól, ami rájuk rakódott. Világossá kell tenni, hogy ez a munka közösségi érzésből és tettvágyból fakadhat. Magyarán: ehhez lelkesedés kell.

Ami az „egymillió” megfogalmazásból kimaradt — az éppen a lelkesedés, a sokféle és lelkesítő feladatot kereső tettvágy, ami országosra ez ez ezer tanújelét adja meglétének.

Németh Ferenc

Hajdúsámsoni mozaikok

Ha valaki Debrecenből a Nyírség felé tart, útja első jelentősebb állomása Hajdúsámson, a majd 7500 lakosú nagyközség. Közigazgatásilag Hajdú-Bihar megyééhez tartozik, földje azonban már a „nyírségi jegyeket” mutatja: homokos.

Girbe-gurba fűtőcája, a poros árokpárt, a nádtetes és frissen csepeztet házak egymásutánja nem kizárólagosan „sámsoni”; más hajdúfaluk ismerős képeivel azonos. De hát ennyi lenne csak a hasonlóság? Az egytől fűtőcájának mélyebb gyökerei vannak!

Nem kell ahhoz hajdú-országbelieknek lenni, hogy tudja valaki, nem is oly régen országosra is a legszegényebb vidékek egyike volt ez a föld. Itt volt legtrikább a mosoly, legszűkebb a kenyér, legtöbb a gond.

Változott-e azóta? Mérheterlenül!

donságait. A 400 tagot számláló szövetkezet 3500 holdon gazdálkodik. Elsősorban zöldséget, dohányt és kukoricát termesztnek, de jelentős a vetésterülete a rozsnak is.

***

Egy község gazdagodása, kiteljesedése sokféleképpen mérhető. A boltok kirakatának bősége csak „jellemző”, a növekvő vásárlási kedv és erő már meghatározó is. De nemcsak ezen múlik. A tegnapi végai-nak má megvalósulása a mérce!

Az Alsónyírvízi Vizgazdálkodási Társulat építi a község törpe vízművét. A több mint 10 millió forintos beruházzal készülő létesítményt a tervek szerint az év szeptemberében adják át. Már 13 kilométernyi vezeték fektetett le, s a vízmű építése is jó ütemben halad. A sámsoniak várják a vizet, a jobb élet feltételeit.

Gyökeres változást hoz majd? Nem, de egy lépéssel közelebb kerül a teljes élet lehetősége.

Jelentős lépcsőfok!

***

Ottjártunkkor tavasziasra fordult az idő egész Tiszántúlon. A vártanul jött februári enyhéség nemcsak a mezőgazdasági munkáknak kedvezett, hanem a házkörüli teendők elvégzését is segítette.

Fülep Gáboréknál három gyerek van, mosnivaló hát bőven akad, s

Dobos Sándor a konyhája betonozásához talicskázza az „ellengethetetlen” kelleket, a hamut

Hajdúsámsonban két termelőszövetkezet működik. Most így február közepén — mondták a Kossuth Tsz-ben — sincs egy pernyi nyugovásunk. Javában tart a mérlegkészítés. Az előzetes kalkulációk szerint az 1972-es esztendő sikeresebb volt a 71-esnél. S hogy ennek mekkora becsülete van, azt csak az tudja értékelni igazán, aki ismeri a sámsoni földek kenyeret nehezen szülő tulaj-

hegyes változást hoz majd? Nem, de egy lépéssel közelebb kerül a teljes élet lehetősége.

Jelentős lépcsőfok!

***

Ottjártunkkor tavasziasra fordult az idő egész Tiszántúlon. A vártanul jött februári enyhéség nemcsak a mezőgazdasági munkáknak kedvezett, hanem a házkörüli teendők elvégzését is segítette.

Fülep Gáboréknál három gyerek van, mosnivaló hát bőven akad, s

heti nagymosásra jobb időt keresve se lehetett volna találni, mint ezt a naposítases hétköznap délelőttöt.

— Az ember a tehenészetben dolgozik, a tsz-ben, én meg a ház körüli munkát végzem — mondja Fülep Gáboré. — Szerencsém volt, mert ma könnyebben szárad a ruha, meg a kedv is jobb. Ha már belefogtam, hát alapos nagytakarítást is csinállok.

***

Dobos Sándort nagy munkában kaptuk lencsevégre.

— A konyhát betonozom otthon, s annak alá szállítom a hamut. Csodálkozó pillantásunkra letámasztja talicskáját, és szépen, szakszerűen magyarázni kezdi, hogy mennyivel jobban köt a beton, ha hamura öntik. Minden bizonyonnyal igazsága lehet, mert ügyeskezű embernek mondják, amit a magacinálta talicska is bizonyít.

— Ez még nem tavasz — mondja —, de a jó idő meghozza az ember munkakedvét.

Kezet nyújt és indul. Estig végezni akar.

***

Szabó Lajos bácsival a falu végén találkoztunk. Időjárásról, meg a tavaszi munkákról beszélgettünk. A „mi újság” kérdésre csak egy szót választott, mégis teljes képet adott Hajdúsámsonról:

— Dolgozunk.

Sáfrán—Iklódy

Szépen sorba terítve a tiszta, száradó ruha Fülep Gáborék udvarában

Sárán-Iklódy

Egy akció elindító...

Építők a vasas üzemben

Még friss volt a hír, hogy béke lesz Vietnamban. A reggeli munka-kezdés általában összehozza a brigádokat, valamennyien együtt vannak. Kárpáti Dezső, az üzemenntartási részleg párttitkára benézett a brigádroz.

— Csak kibújt belőlem a párttitkárság — mondja Kárpáti elvtárs —, s megkérdeztem a brigád tagjaitól: mit szólnak a vietnami béke-hez?

Hát így kezdődött.

Mert ott bent a brigádszálláson valamennyien erről beszéltek. Hogy is volt?

Fórizs László kemény szorítású kézfogás után barátságosan beszél arról a reggelről:

— Tudja, minden reggel politizálunk egy kicsit. Valamennyien rádióhallgató, újságolvasó emberek vagyunk — valahogy ez is vele jár a brigádszellemmel nálunk — s mi igen sokat beszélgettünk Vietnamból. Sokan közülünk átéltek a háborút, tapasztalatból ismerjük milyen. Megértettük mi azokat az embereket, akik ott védik a hazájukat, meg a szabadságukért harcolnak. Már sokszor szerveztünk akciót a megsegítésükre. Felajánlásokat tettünk nemegyszer. Most az első érzés az öröm volt, hogy béke lesz ott is, ennyi év után. Aztán egyikünk azt mondta:

— Segítsük Vietnam békés építőmunkáját is!

S ez a mondat nagyon szépen hangzott, s egy pillanatig csak ez csengett a kis brigádszállás falai között.

***

Most itt állnak a brigád tagjai közül többen, munkaruhában, éppen munkavégzés közben hívtuk ide őket egy kis beszélgetésre.

Azt mondja Kovács Lajos, az egyik jóbeszédű brigádtag:

— Segítettük őket a harc idején, hát segítsük most is őket, amikor békét építenek. Mert ahhoz is segítség kell, nagy segítség. Tudjuk mi, hiszen amikor a tiszai nagy árvíz volt, a mi brigádunk ott is építette a házakat, az árvíz sújtotta területeken. Láttuk az összedőlő portákat, s az emberben rögtön a segíteni akarás kerekedik felül. Hát akkor milyen lehet egy sok éve háborútól szenvedő ország? Ahol bombák hulltak? Segítségre van szükségük, hát mi segítünk... Mi is segítünk...

***

Szinkulics István, a Hajdúsági Iparművek vállalati munkaverseny szervezője ilyen előzmények után mondta:

— A Gorkij szocialista brigádról írjon most. Kétszeres aranyplakettulajdonosok, kiváló, jó munkások valamennyien. Kőművesek, munkájukra nagy szükség van a gyárban.

S ezt a véleményét Sanyó Gyula, az üzemenntartási részleg vezetője csak megerősítette:

— Tulajdonképpen egy építőipari brigádról van szó, amely a vasas üzemben dolgozik. Megítélésük tehát nem egyértelmű, mert nincs mihez hasonlítani. Annnyiban viszont mégis egyértelmű ez a megítélés, hogy kijelenthetem: nagyon jól dolgoznak. S munkájuk fontosságát éppen az adja, hogy ők biztosítják a kifejezetten vasastevékenység feltételét. Néha emberek százainak munkalehetősége múlik rajtuk. Ilyen értelemben munkájuk úgyszólván nélkülözhetetlen. S valóban úgy van, hogy nekik akkor kell dolgozniuk, amikor szükség van rájuk — úgy értem, akár délután, akár este, akár vasárnap, vagy szabad szombat van, ha szükséges, munkába kell állniuk...

— Volt erre példa?

— Hogy volt-e? Volt bizony — mondja a brigád vezetője, Fórizs László. — Jöttem én már be szabadságom ideje alatt is, meg vasárnap, amikor megállt az igazgató elvtárs kocsija a ház előtt, s szólta: fontos munka van. Beöltöztem, jöttem, csináltuk. Tudjuk, hogy erre szükség van... Mindannyian tudjuk, s jövőnk, ha kell...

A részlegvezető is így mondta: állandóan mozgósíthatók. S ez igen tiszteletre méltó.

— Sokan közülünk alapító tagok itt a gyárban — mondja Farkas György. De aztán a többiek is — akik itt vannak, helyeselnék: Megygyesi Sándor, Fekete László, Koncz József, Kovács Lajos, Kovács Sándor, Radócz János — bólintanak. Bár vannak közöttük fiatalabbak is, de tudják, hogy az előbbi mondat, a Farkas György, mire vonatkozik. Arra, hogy szeretik ezt a gyárat, hozzájárultak, magukénak érzik. Mit kell hát azon csodálkozni, hogy ha dolgozni kell, akkor mindegy milyen nap van, jönnek, dolgoznak?

***

A gyárról szólnak. A munkahelyről. Öszinteség látható az arcukon, s ragaszkodás. Mindegy, hogy ők nem vasasok, idetartozónak érzik magukat — teljes joggal. Szeretik a gyárat, a munkahelyet. De egymást is szeretik, ezt is elárulja a tekintet, ahogy egymásra néznek. Közük lenni azt is jelenti: részévé válni egy munkaskollektívának. A szó nemes értelmében.

Mert köztük nagyon is érezhető az az erő, ami a munkást munkássá teszi: a közösségi érzés, az egymáshoz és a gyárhoz való ragaszkodás.

— Ha szabadságon vagyunk, alig várjuk, hogy újra találkozzunk — mondja egyikük olyan tiszta nyíltsággal, hogy már a leképedés árnyéka sem férhet a szavaihoz.

***

Értem már őket. Értem a felajánlásukat.

S tudom, hogy igaz őszinteséggel tették: a vietnami emberek békés építőmunkájának támogatásához indítottak el egy akciót, amely az egész gyárra kiterjedéssel. A gyár vezetői, a szakszervezettel, a pártszervezettel együttműködve elhatározták, hogy a Gorkij brigád kezdeményezését felhívás formájában eljuttatják a többi dolgozóhoz is. S arra törekszik a gyár vezetősége, hogy jól előkészítse ezt az akciót.

— Mit jelent ez egy-egy embernek itt a brigádban? Mennyit ajánlottak fel?

— Egynapi keresetünket, amit szabad szombaton vagy vasárnap dolgozunk le. Ki lehet számítani, az órabértünk 9 és 15 forint között van... Mi azonnal fizetjük be ezt az összeget az egyszámlára... Szeretnénk, ha mások is csatlakoznának ehhez az akcióhoz...

***

Segítik, támogatják, megértik egymást. Bennük a jó szándék, a segíteni akarás munkál, s a gyárhoz való hűség. Egyikük azt mondta:

— Innen csak nyugdíjba lehet menni nekünk.

Nemrég búcsúztatták egyik munkatársukat, nyugdíjba ment. Saját maguk szolgáltatták a búcsúhoz a zenét — hegedűn. Jó hangulat volt, az igazgató is elment erre a brigádösszejevételre. A 17 tagú brigádnak 80 százaléka szakszervezeti és pártszemináriumon vett részt. Kétszer nyertek aranyplakettet a szocialista versenyszorgalomban, a vele járó pénzjutalommal, ami brigádtagonként 500 forint volt, de amit saját elhatározásukból differenciáltan osztottak szét egymás között, közös és békés megegyezés alapján. Volt aki háromszázat, volt aki 600-at kapott. Ez a brigáddemokrácia, s erre is büszkének lehetnek. Az egy üzem egy iskola mozgalomban is munkát végeznek, közülük többen, a fiatalabbak, aktív sportolók. Igazi brigádeletet élnek.

***

Az emberi segíteni akarás szép példáját nyújtották ők, a Hajdúsági Iparművek Gorkij szocialista brigádjának tagjai. Saját meggyőződésükből, saját elhatározásukból. S ez alól közöttük nem volt kivétel: a 10 gyermekes Siroki János ugyanolyan lelkesedéssel, ugyanolyan meggyőződéssel ajánlotta fel egynapi keresetét, mint a gyermektelen brigádtag...

És ez valahogy mégiscsak tiszteletre méltó...

Boda László

Mintaboltok

Kedvetben voltak a mintaboltok. Gyorsan szaporodtak, növekedett a reklámjuk is országwide. Aztán lassan megszűntek, „mintaságuk” megkopott.

Mostanában újra létesülnek mintaboltok. Gyorsan szaporodnak, reklámjuk is egyre hangosabb. Noha a korábbi és napjaink mintaboltjai között jelentős különbség van, félt, hogy a mostaniak sorsa hasonló lesz. Hogy ezt elkerüljük, érdemes e témáról röviden szót ejteni az érdekeltek nagy nyilvánossága előtt is. Mert az érdekeltek végso fokon mégiscsak a vevők, a vásárlók.

Mert milyen céllal születtek mintaboltok? Azzal — legáltalában azt hirdették magukról —, hogy olyan áruval is rendelkezzenek, amelyet sehol máshol nem lehet kapni. Hamarosan kiderült, hogy a „csak nálunk” jelszót egyik bolt sem tudta igazán és hosszantartóan valóra váltani, mert a valóban egyedül áruikkal rendelkező boltok rendelkezésre elegendő. Így aztán — és erre előbb-utóbb a kereskedelem illetékesei is rájöttek — a mintaboltok vevő bosszantóvá váltak és nem vonzóvá, inkább riasztóvá a vásárlókat.

Következett az átmeneti korszak, amikor a mintaboltok tulajdonképpen úgynevezett márkaboltként létesítették. Ilyen ma is működik néhány országwide (például az Egyesült Izzó és a Budalakk gyár a fővárosban, vidéken elsősorban a textil- és cipőgyárak nyitottak ilyen üzleteket.) Ezek a boltok inkább csak úgy váltak be, mint vevőszolgálati tanácsadók, mert az egyik-áruválaszték ritkán elégítette ki a vevőket.

Az utóbbi időben ismét szaporodnak a mintaboltok, de ezúttal ez a meghatározás kereskedelmi szervezeti kísérleteket takar. Egyszerűbben szólva: ezekben a mintaboltokban különböző korszerű kiszolgáló, tároló módszerekkel kísérleteznek. Elsősorban az új ABC-áruházakban igyekeznek figyelemmel kísérni: melyik önkiszolgálási forma, az áruk milyen elrendezése válik be a legjobban. Az úgynevezett kisközpontok szállítási példái, amikor átrakások nélkül keresek konténerbe kerül az áru közvetlenül az eladóterbe, nemcsak a vevőknek, hanem az üzlet dolgozóknak is többszörös előnyt nyújt. Az áru kevésbé törik, a csomagolás nem megy tönkre, a bolti dolgozóknak, akiknek többsége nő, nem kell annyi nehéz terhet emelnie. Mindez a jelenlegi munkaerőhiány mellett nem elhanyagolandó szempont.

Jó volna, ha a mintaboltok illető nekibuzdulás ezúttal tartósabbnak bizonyulna, és a szervezési módszerek kísérletezése mellett ezekben a boltokban az áruválaszték sem esőkenne. Végül pedig amennyire örvendtek, hogy a kísérleti tan- és kiszolgálási színvonalára, kár lenne, ha ezzel csak ezekben a boltokban találkozhatna a vevő — mintaképpen.

Pálos Miklós

Népesség-nyilvántartás — Robotron 21-gyel

Az 1973-as választói névjegyzék Pécssett rendhagyó módon készült. Robotron-21 típusú számítógéppel — 55 perc alatt, Korábban 50—55 gépirónó egy hétig dolgozott ezen. A gyorsaság első eredménye annak a kísérletnek, amelyet Pécssett folytattak.

— Mi a kísérlet lényege? — érdeklődtünk dr. Galabár Tibortól, a Pécs városi Tanács Végrehajtó Bizottságának titkártól.

— Kormányhatározat írja elő az államigazgatási munka korszerűsítését, az évenként ismétlődő és szaporodó nyilvántartások egyszerűsítését. Az állampolgároknak is könnyebbé kell tenni, ha meg tudjuk kimélni az időnként szükséges összeírások okozta kényelmetlenségeket. A megoldás: olyan népesség-nyilvántartást kialakítani, amely naprakészen adja az államigazgatás különböző területein szükséges lakossági adatokat. A kísérlet bevezetésére a választói névjegyzék összeállítására kapcsán vállalkoztunk.

— Mit jelent a népesség-nyilvántartás?

— Ezúttal a szokásosnál több adatot írtunk össze, amelyeket megfelelő programozással számítógépre viszünk. Rendelkezésünkre

900 millió, üzemanyagtöltő állomásokra

A gépjárműállomány növekedése szükségessé tette az üzemanyagtöltő állomások hálózatának erőteljesebb bővítését. Ezeket a beruházásokat az állam a negyedik ötéves tervben mintegy 900 millió forinttal segíti. Az utóbbi két évben összesen 132 töltőállomás létesült, közülük 87 állami támogatással.

A negyedik ötéves terv előírásai szerint országwide 400 üzemanyagtöltő állomást kell létesíteni. Erre korábban az AFOR vállalkozott, pénzügyi nehézségek miatt azonban csak a felének megvalósítására lesz képes. Ezért a Belkereskedelmi Minisztérium a Nehézipari Minisztériummal közösen széles körű nyilvános pályázatot hirdetett. A cél az, hogy a vállalatok, a szövetkezetek minél szélesebb körben vegyenek részt az országos hálózat fejlesztésében.

Ennek érdekében a BKM és a KPM meghatározta azokat a helyeket a legnagyobb városokban és a nemzetközi útvonalak mentén, a regionális közlekedési csomópontokon és üdülőhelyeken, valamint a helyi jelentőségű közlekedési csomópontokon — ahol a legelcsértebb töltőállomások létesíthetők. A kijelölt több mint 200 helységet 3 kategóriába sorolták, s ennek megfelelően támogatják a beruházásokat. Korábban általában 50—55 százalékos állami segítséget nyújtottak az üzemanyagtöltő állomások építéséhez, most, miután a gyakorlat azt mutatja, hogy a vállalatoknak nincs elegendő anyagi forrásuk, a meghatározott kategóriától függően maximálisan 65—70—75 százalék is lehet a támogatás.

Ezenkívül 1973-tól lehetőség van a pályázati rendszerben tankautók, üzemanyag-szállító gépjárművek beszerzésének állami támogatására is. Erre az évi legalább 4000 tonna üzemanyagot értékesítő vállalat tarthat igényt. Az állami támogatás a gépjárműszerzési költségnek 50 százaléka lehet.

állnak folyamatosan a változások is, ezek szintén átfutnak a gépen, s így bármikor szükség van különböző csoportosításokban a névjegyzékre vagy egyes állampolgárok adataira, a gép szinte azonnal szolgáltatja.

— Megszűnnek tehát az összeírások?

— Igen. A választásokhoz nem kell újra meg újra összeírni a választópolgárokat, az esedékesség idején produkálja a gép az iskolaköteles korba lépők névjegyzékét, megtudjuk azoknak a fiataloknak a névsorát, akik személyi igazolványt kapnak, a számítógép szolgáltatja a sorkötelesek névjegyzékét... Ezután rendelkezésünkre állnak a városfejlesztéshez nélkülözhetetlen adatok. Megtudjuk például, hogy egy-egy lakóterületen mennyi a bölcsődés, óvodáskorú gyermek, tehát milyen fejlesztésre van ott szükség. Ez csak néhány példa, amelyhez számtalan hasonló említhetünk.

A népesség-nyilvántartást Pécssett fontos intézkedés előzte meg: a tanács kerületi hivatalai január 1-től átvették a rendőrségtől a ki- és bejelentések intézését és ezzel egységesül megkezdték a lakónyilvántartó könyveket. Központosították a decentralizált lakónyilvántartást.

A feldolgozás során valamennyi pécsi lakosról három nyilvántartólap készül. Az első az alapnyilvántartás része, amelyben a lakosság ABC-sorrendben szerepel. A másik ban az igazgatási szám szerinti emelkedő sorrendben rakják le a kartonokat. A harmadik utca és házszám szerinti csoportosítja a lakosságot. A népesség-nyilvántartásban minden állampolgár tizenegy jegyből álló igazgatási számot kap. Ez a számok nyelvére áttűtve nagyon tömören tartalmazza a leglényegesebb személyi adatokat. Az első számjegyek például azt közlik, hogy az illető mikor született, férfi-e vagy nő, magyar-e vagy külföldi állampolgár. Az igazgatási szám a személyi igazolványba is bejegyzik.

Jelentkezik az új rendszerű adat-szolgáltatás hatása az államigazgatás más területein is. A tanács szakigazgatási szerveinél sok kis nyilvántartás van, amelyek az állampolgárokról ugyanazokat az adatokat tartalmazzák. A kis nyilvántartás adatai elavulnak, a városi népesség-nyilvántartás naprakész. A Pécs városi Tanácsnál már most felkészülnek arra, hogy az év második felétől, amikor a népesség-nyilvántartás már „él”, sort kerítsenek egyes igazgatási folyamatok egyszerűsítésére, az ágazati nyilvántartásokat pedig számítógépre szervezzék át.

A népesség-nyilvántartás alapján a választókerületek mint legkisebb igazgatási egységek szerepelnek — s ennek megfelelően a tömegszervezetek, az egészségügy, a művelődésügy alapegységei is lesznek. Az új területi beosztás szerint szervezik a területi pártalapszervezeteket, a népfonbizottságokat, a házkezelőegységeket, az orvosi körzeteket és a művelődési körzeteket.

A kísérlet gyakorlati tapasztalatai alapján döntene az országos népesség-nyilvántartás rendszerének bevezetéséről.

Hársfai István

Olvasóink leveleiből

Elmaradt kéményseprő

Besenyey Sándorné, Kokad, Kosuth utca 24. szám alatt lakó olvasónk levelében megkérdezi, mi lehet az oka annak, hogy bár befizették a kéményseprési díjat, a kéményseprő hónapok óta nem járt a környékükön. Itt van a tél dereka, és bizony idősebb már a kémények rendbentartása, tisztogatása, hogy gazdaságosabb legyen a tüzelés.

Vizes a fűtési olaj

Tóth Sándor tarsi nevében írja Biharkeresztesről, hogy a helyi AFESZ bevezette a fűtőolaj árusítását. Ennek nagyon örültek, de csalódtak, mert vizes a gázolaj. Így arra kényszerültek, hogy az AFOR-telepre járjanak olajért. Tudomása szerint az egyik embernek festékes olajat adnak, a másiknak pedig fehéret és az a jobb. Az a kérés, hogy egyformán adják a vásárlóknak a gázolajat, ne legyen protekció az elosztásnál.

Csendrendelet

Várad András, Debrecen, Rózsahegy utca 8. szám alatt lakó előfizetőnk levelében azt közli, hogy nem tartják be a bérházban a csendrendeletet, mely szerint nem lehet bömbölni a rádiót, a tv-ét

22 óra után, de napközben sem helyes, ha túlzott hangerővel használják. Előfordul, hogy az iskolába járó fiatalok is bömbölnetik a táskarádiót a folyosókon is.

Szükségesnek tartja olvasónk, hogy a csendrendelet betartásáról gondoskodjanak a bérházban. A házrendet a nap minden órájában be kell tartani és a zajártalom ellen nemcsak este tíz óra után kell védekezni.

Légiposta díjtétele

Konszky László, Debrecen, Csapó utca 54. szám alatti olvasónk szövege teszi, hogy a debreceni 10-es postahivatalban többször adott már fel Kanadába címzett levelet. A légipostai küldeményekért 5 forint 40 fillért fizetett. Január 30-án azonban a szokásos összeg helyett 7 forint 80 fillért kértek. Nem tudja, mi lehet az oka a díj felemelésének. Szövege teszi olvasónk a vieldíj-különbözetet, hivatkozva arra, hogy sülytelérés sem állapítható meg. Kéri az illetékeseket, adjanak választ, miért nem fogadják el a légipostai küldeményt ugyanazon az áron, mint azelőtt?

VÁLASZ AZ OLVASÓK LEVELEIRE

Miért késelt a távirat?

Ezzel a címmel közöltük Hornyák Győzőné debreceni olvasónk panaszát arról, hogy késve kapta meg a részére érkező táviratot.

A panaszra választolt Laczkovics Béla hivatalvezető és közölte, hogy a vizsgálat során megállapították, szabálytalanul kézbesítették a táviratot, de még azt is megállapították, hogy egy express levél is szabálytalanul lett kézbesítve, értesítő hátrahagyása nélkül. A mulasztásban vétkes táviratkézbésítő büntetésben részesítették.

A tejföl minősége

Rácz Lajosné hajdúszoboszlói olvasónk panaszolta, hogy nem volt megfelelő a vásárolt tejföl. A levele részben a Hajdú megyei Tejipari Vállalat részéről Balogh György főmérnök. A debreceni üzem 1972 október folyamán állt át a korszerű tejföl gyártási módszerre. Ez a módszer az egész országban 1971—72-ben került bevezetésre. Előnye a nagyfokú gépesíthetőség, a tejföl savmentessége, eltarthatósági idejének növekedése. Ezen előnyökkel szemben az új tejfölnek van egy hátránya, mégpedig az, hogy a forraláskor pelyhesen kicsapódik. Ezért az a célszerű, ha tálaláskor teszik az ételbe. Már több nagyüzemi konyhát felkerestek, és kérték, hogy a tejföl használatára a megfelelő módszert alakítsák ki.

A Csapó utcai buszmegálló

Cseke Gábor és Takács Imre debreceni olvasónk kérte, hogy a Csapó utcai létesítsenek megállóhelyet, a régi Csapó-kanyar közelében, ahonnan tíz utcát lehet megközelíteni. A javaslatra választolt a Volán 6. számú Vállalat igazgatója, Kmetty Gyula. Közölte, hogy a jelenlegi busz vonalvezetése teszi a legkedvezőbbé az utazási időt. A 19-es busz Füst Sándor utcai vonalvezetését véglegesnek tekintik. A régi Csapó-kanyar, a Rákóczi utcai és a Marx Károly utcai megállóhely a távolság felénél van. Az ott lakók 150—300 méteres gyalogással elérik a jelenlegi megállókat. A busz vonalán kilenc helyen állnak meg a kocsik. A megállások gyakorisága kedvezőtlenül befolyásolná az áramlási sebességet, az utazás gyorsítását pedig megkövetelik az utasok. Ez évben a Szabadság útja átépítésre kerül. 14 méter széles úttestet alakítanak ki. Az Apafa utcai megállóhely átépítés utáni helye a Homok utca és az Arpád utcai templom közé van tervezve. Ezáltal a Marx Károly utcai és az Apafa utcai megállóhelyek közel, mintegy 150 méterre kerülnek egymáshoz. A Csapó sugárúton megépült 1072 új lakás lakóinak beköltözése és a Szabadság útja átépítése után fog végleges döntés születni a 24-es megállóhelyeinek elhelyezéséről.

A Hort

Öszinte örömmel és lődéssel olvastam a Gunda Béla professzora irányított egyetem tétben folyó, és néprajzi feltárása munkáról írott gort és vitaindító cikkét. re igazgató és Paládla, a MTA Néprajzi port munkatársa ma észrevételeiket, bővídi eredményeket nban feltáró ismerteti Gunda professzor a tásban legalább húévekre programot, mintegy megoldandó néprajzi tervet vázoln altalok az 1973. törvényerejű rendeParkká nyilvántott s annak idősebb tudismerését szívetik.

Az elhangzottakban — miközben egyetértek, fontosá alátámasztom —, negatni mindazt, amit márt, érlelte az idő, egyre jobban feszeget hazai tudománylést, a Nemzeti Park Nagy szerepe volt a Hortobágyi Intéző mert a Hortobágyi ság Igazgatóságával ményekkel szoros e ben közel tíz éve, sától kezdve messze elött tartotta a tájelmérvédelmet s a feltárára, annak ós vonatkozóan lépése nyezett. Nem lebecsészvetvédelmi Hiva szágos szervek megósem, hogy ez iránytatlanul cselekedni mert nyugatra szakdr. Festetics Antal ben, hogy az utolsó gulya a gulyásleve és a szórakozás szóért, mert már 10 ősztefelfogással ismert közti tekintélynek ő amerikai, angol, n ausztrál professzor sok súlyával a Hort álló nemzetközi tudkeinek megmentésé lannak tartja.

Kormányunk nagy pest tett. Rendeltél védelmet, amit nek tölteni tartalommal, szélyeztesse ezt a területet, a felszánta zak építésének veszlyeztesse az ott élő állományt gazdasá nyában a más fajta zés és megszűnés egyéb pusztai fajta komondor, kuvasz, mangalica sertés léfenyegesse. A Hort honosodott 10 tiszt radion, a szikesek darai; a sziki pac csér, a széki lile, i

Zilahy áldozatké hengrin” bemutatá torpant meg, 1907 tagú olasz staggon zatott Turinből v („A trubadúr”, „Faust”, a „Traviat”, sikere „Frezzi kisas. Az opera-előadások operahangversenyt színház az olaszokk setto Sofia Ponchiell Saint-Saens „Sáms operájából is éneke előadásait zsúfolt h g, a „zenei csemezetéssel járt.

Az olaszok v után kirívóbbá v tenorok gyengesége dory), de Zilahy n norproblémát is. H lére szerződöttet s áltandó tenoristát nyerte meg a Kiró Pichler 1908. elejé ban bizonyította be énekes, Torma Zsi kapó orgánumával, és dinamikai skáláj val, örvénylő szent hamar kedvence l színházlátogatókna

1908. ápr. 11-e is jelzett a debreceni ben, G. Bizet stíljú, súlyos, minde hordozó „Carmen” bemutatását, Zilahy reppen, aki nemcs

Megjelent a Nemzetközi Szemle új száma

„Hanoi-ban Pham Van Dong miniszterelnök páncélszékényében őrzik Richard Nixonnak 1972. október 20-án kelteztet üzenetét, amelyben aláírásával megerősítve közölte, hogy a vietnami háború befejezéséről és a béke helyreállításáról kidolgozott kilencpontos megállapodást az Egyesült Államok számára is elfogadhatónak tartja.” Bögös Lászlónak, a Nemzetközi Szemle februári számában megjelent cikke bevezető mondatát idéztük. A szerző tényekkel bizonyítja, miért és miként követett el szőszegést a Fehér Ház a vietnami tűzszüneti egyezmény halogatásával.

Karcsag Gábor: A szociáldemokrácia és a nemzetközi osztályharc című tanulmányának II. részét részletesen áttekinti a szociáldemokrata pártok politikáját a nemzetközi helyzetben, rámutat a szociáldemokraták és a nemzeti felszaba-

dító pártok kapcsolatainak ellentmondásaira, elemzi nyílt és burkolt kommunistaellenességük módszereit és okait. Kuri Bachmann, a Német Kommunista Párt elnökségének 1972. december 2—3-i ülésén elemzte az NSZK választások utáni helyzetét és az NKP teendőit. Rámutat a többi között: „Az SPD-vezetőség a választási harcban pártját a munkavállaló pártjának tüntette fel. Vajon ennek megfelelő politikát folytat-e? Bizonyosra vehető, hogy pontosan ebben a kérdésben kerülnek majd szembe először az illúziók a valósággal.”

Érdekes témát: a jelenlegi kínai politikát tekintti át három szovjet szerző, Zsukov, Krivcov és Fetov „A világtörténelem a maizmus görbe tükrében” című cikkében. A folyóirat februári számának két cikke egyházpolitikai kérdéseket érint.

Nyíló virágok — télen

A debreceni kertészet üvegházaiban tél derekán is virít a szegfű, ciklámen és jácint. Sok ezer cseresep és vágott virág kerül a virágboltokba a tél folyamán. (MTI fotó — Balogh P. László felv. — KS)

A Hortobágy néprajzi és komplex kutatása

Hozzászólás Gunda Béla egyetemi tanár cikkéhez

Összinté örömmel és nagy érdeklődéssel olvastam a Naplóban Dr. Gunda Béla professzornak az általa irányított egyetemi néprajzi intézetben folyó, és a Hortobágy néprajzi feltárással kapcsolatos munkáiról írott gondolatsorozatát és vitaindító cikkét. Dr. Dankó Imre igazgató és Paládi Kovács Attila, a MTA Néprajzi Kutató Csoport munkatársa már hozzátették észrevételeiket, bővítették az eddigi eredményeket nagy vonalakban felrögzített ismertetést, amelyben Gunda professzor a további kutatásban legalább húsz kutatónak évként programot, célkitűzést, mintegy megfogalmazandó tudományos néprajzi tervet vázolt. Mindannyian utaltak az 1973. január 1-ével törvényerőjű rendelettel Nemzeti Parkká nyilvánított Hortobágyra, s annak időszaki tudományos megismerését siettetik, hangsúlyozzák.

Az elhangzottakkal kapcsolatban — miközben messzenem egyetérték, fontosságát magam is alátámasztom —, nem lehet elhallgatni mindazt, ami megelőzte a márt. értele az időt, éveken át egyre jobban feszegette a Hortobágy hazai tudományos megbecsülését, a Nemzeti Park létrejöttét. Nagy szerepe volt és van ebben a Hortobágyi Intéző Bizottságnak, mert a Hortobágyi Állami Gazdaság Igazgatóságával és más intézményekkel szoros együttműködésben közel tíz éve, szinte alakulásától kezdve messzenem szem előtt tartotta a tájvédelmet, műemlékvédelmet s a tudományos feltárást, annak összehangolására vonatkozóan lépéseket kezdeményezett. Nem lebecsülendő a Természetvédelmi Hivatal és más országos szervek megértő támogatása sem, hogy ez irányban halaszthatatlanul cselekedni kell. Nem azért, mert nyugatra szakadt hazánkban, dr. Festetics Antal úgy látta 1969-ben, hogy az utolsó magyar szürke gulya a gulyásleves alapanyagát és a szórakozást szolgálja, nem azért, mert már 1967-ben óriási összefogással ismert nevű nemzetközi tekintélynek örvendő francia, amerikai, angol, német, osztrák, ausztrál professzorok, Nobel-díjasok surlával a Hortobágy egyedülálló nemzetközi tudományos értékeit megmentését halaszthatatlannak tartja.

Kormányunk nagyfontosságú lépést tett. Rendeletileg kimondta a védelmet, amit nekünk kell megvalósítani tartalommal, hogy ne veszélyeztesse ezt a páratlan értékű területet a felszántás, emeletes házak építésének veszélye, ne veszélyeztesse az ott élő magyar szürke állományt gazdasági haszon hiányában a más fajtákkal keresztezés és megszűnés veszélye, hogy egyéb pusztai fajták, a racka juh, komondor, kuvasz, pumi, mangalica sertés létét veszélybe fenyegetse. A Hortobágyon meg-honosodott ló tiszta vérben maradjon, a szikések jellegzetes madarai: a sziki pacsrta, a sziki csér, a sziki lile, gulipán, golya-

tócs, tavi cankó, kékesörű réce, az ősgyepek madarai; a tuzók, reznek, az ugartyúk a pusztulástól megmeneküljön, a különösen ritka, de nagyon értékes és veszélyeztetett madarak, főként a kerecsensólyom, parlagi sas, kigyászólyv és pusztai ölyv védelmet nyerjenek az átvonuló madarakkal együtt ugyanúgy, mint a Gunda professzor által ismertett, a Hortobágy bagotai legelő északi részén még tengődő, korábban igen jelentős népi eledelül szolgáló növény, a *lőtörjén* és sok más, a botanikusok által jól ismert társa.

Így vált időszzerűvé Gunda Béla írása, amely átfogó koncepcióval, a lehetőségek határain belül azonnal egy megjelenő néprajzi kötetet tesz le az asztalra, irányt, példát mutatva, hogyan lehet egy gondolatot tette érlelni. Lényegében ezt tette az Agráregyetem is néhány kutatójának, többek között *Siroki Zoltánnak, Kovács Bélának* közreműködésével, de ezt tette *Berei Sós Rezső, Berényi Dénes*, vagy még korábban *Hankó Béla* debreceni egyetemi tanár. Ezeket egészítette ki *Anghi Csaba* professzor természet tudományos búvárkodása, *Balogh Istvánnak*, a Hortobágy történeti néprajzban végzett igen értékes kutatása.

A debreceni egyetemi néprajzi intézetnek tetemes anyagi áldozatot vállaló néprajzi kezdeményezését követnie kell a táj kutatásában érdekelt társintézményeknek, az egyetemi földrajzi, történeti, biológiai intézetnek, a múzeumnak, könyvtárnak, levéltárnak. Ahhoz, hogy a Hortobágyi Nemzeti Park léte ne csupán papíron maradjon, hanem igazán betöltsen most már jól körvonalozott hivatását, végre hiteselel fel kell tárti őstörténetét, földrajzi, biológiai képét, hidrogeológiai, éghajlati viszonyait, mezőgazdasági, történeti, néprajzi, nyelvészeti arculatát, idegenforgalmi sajátosságait úgy, hogy a gazdasági és tudományos érdek kölcsönös, segítő viszonylatban erősítsék egymást. Ehhez nyújt nagy segítséget a Hajdú-Bihar megyei Levéltárban őrzött hatalmas értékű Hortobágyra vonatkozó írásos emlékegy. Egy tervezett, a gyűjtés és előkészítés folyamatában levő több kötetes HORTOBÁGYI OKMÁNYTÁR, amely a hazai (Debrecen, Nyíregyháza, Szolnok, Eger, Budapest), de külföldön (Bécs) is fellelhető dokumentumokat teszi a kutatók számára hozzáférhetővé, egy, a *Hortobágy történeti és néprajzi forrásai* c. kiadvány sorozat igen értékes publikáció lesz. A végleges emlékezetet, az esetlegességet, a néprajz sajátos vizsgálati módszerével elérhető adatokat és eredményeket hitelesen kiegészíti, mintegy alapját teremti meg annak a most már nem halasztható munkának, amelyre sokoldalúan annyit utalás történt.

Gunda Béla a mutató program helyett („ilyen már készült a Hortobágy tanulmányozására is”), a szerény, alapos, korszerű munkát

helyezi nagyon helyesen előtérbe. Dankó Imre szerint: „Nem mutató programokat kell készíteni — de nem ám, mert a Hortobágyval kapcsolatosan fölöttébb nagy a romantika veszélye...” kétfeleképpen nyer értelmezést. Gunda Béla a korábbi tudományos vizsgálódás terveire, Dankó Imre bizonyára a rendezvényekre is utal. Igaz, a tudományos kutatásban nem látványos program, hanem szerény, következetes munka szükséges. A látványos program pedig nem nélkülözheti a tudományos alapot. Viszont látványos program nélkül nincs sem hazai, sem külföldi nagy nyilvánosság, amely a mély tudományos megismerést sürgeti. De ez megfordítva is igaz. Az életet, az érdeklődést nem szabad kizárni, mert ha a hamis romantikától mentes tudományos alapot nem nélkülöző látványos programot is biztosítunk, ezzel csak gazdagabb, tartalmasabb lesz a mi munkánk, értelmet kap, ugyanakkor látványosan felhasználható eredményeket hoz gazdasági vonatkozásban is, amely a hazai Hortobágy-látogató ismereteit is szélesebb alapra helyezi.

A fentiekben túl az irodalomtörténetesek, művészettörténetesek számára is gazdag lehetőség kínálkozik a Hortobágy irodalomban, képzőművészetben megjelenő arcának vizsgálatára. A sajátos táj komplex vizsgálata, annak összehangolása előtérbe hozza a Paládi—Kovács Attila, de korábban már mások által is kívánt táj-kutató intézet megvalósítását.

Ha ehhez hozzávesszük az átutató, de meghatározott céllal elvégzendő vendégeket, akiknek nem „Hungarian bövli” kell, ahogyan Dankó Imre mondja, érdemes elgondolkozni a Hortobágyi Múzeum továbbfejlesztésén, a szabadterületi építményeknek a csárdához, hidhoz közel eső környezetben megközelíthető területen, gyalogosok által is elérhető eredeti miljöben, eredeti környezetben és formában történő bemutatásán, a tudományos eredményeknek a nagyközönség számára ilyen módon is hozzáférhetővé tételén. Nem zárhatja ez ki azt a mindenképpen jelentkező kívánalmat, hogy a látogató maradó emléket akar magával vinni. Ezt teszik szerte az egész világon, a jelentősebb látni érdemes helyeken, állítom, nem a tudomány kárára.

Mindezek soha nem halványíthatják el sem Zoltai Lajos, sem Ecsedi István korukhoz viszonyítva nagyon érdemes kezdeményező munkáját, Hermann Ottó, Györffy István és Balogh István kiváló néprajztudósok érdemeit, akiknek alapvető munkásságát nem nélkülözhetik a Hortobágy kérdéseit korszerűen végző mai kutatók.

Béres András,
a levéltár tudományos főmunkatársa

Jegyzetek a kritikáról

Lehetőségek és feladatok

Több mint két hónapja, hogy az MSZMP KB mellett működő Kulturpolitikai Munkaközösség állásfoglalása nyomán *Bényei József* elindította az eszmecsere-t a Naplóban kritikai életünk problémáiról, ellentmondásairól, a kritika felelősségéről, a továbblépés lehetséges útjairól, módjairól. Bényei cikke a témával kapcsolatos általánosabb és a helyi, gyakorlati kérdések egész sorára hívta fel a figyelmet. Azóta folyik, csordogál az eszmecsere. Lehetne elevenebb, koncentráltabb jobban a valóban megoldható feladatokra.

De nem kampányszerű, látványosságra törekvő vitáról van szó, hanem olyanról, amelynek a problémákra hosszú távra aktuális, a lehetséges megoldások módozatait ki kell érlelni; ezért nem lehetünk túrmetlenek. Különbösen is: ez a vita a legkevésbé sem öncélú. Nem akkor érünk el valódi eredményt, ha „remek vitát” produkálunk, hanem ha mindent megvizsgálunk a gyakorlati előrelépések kimunkálása érdekében.

Ebben a „kimunkálásban” viszont szerepe van, szerepe lehet ennek az eszmecserenek is. Jó lenne tehát, ha minél sokoldalúbb megvilágításba kerülne a *fő problémák*, a valódi összefüggések jobb, teljesebb felderítése érdekében. Bényei pl. megszólalásra biztatta az alkotóművészeket is, teljes joggal. Hiszen a kritikai élet a legszorosabban kötődik az irodalmi-művészeti élethez, részben meg is határozódik általa. Továbbá köztudott, hogy az alkotó művészeknek mindig volt, ma is van véleményük a kritikáról. Gyakran szubjektív, de attól az még lehet tanulságos. Nem is beszélve arról, hogy nem egy alkotó művész, igaz, elsősorban az irodalom területén, maga is folytat kritikai tevékenységet. Jó, hogy megállapíthatjuk: ez a hagyomány fölevenedőben van a fiatal, pályakezdő költők körében (Aczél Géza, Nagy István). És ismerünk fiatalokat, akik kritikusként mutatkoztak be, de igazi ambíciójuk az alkotó művészet.

Szükséges tehát a párbeszéd kiszélesítése, mert nem a kritikusok „külön ügyéről” van szó. A kritika különben sem „külön ügy”, hanem sokfelől meghatározott, sokféle összefüggésben alakuló folyamatszerű jelenség, amelynek a mozgását jó ösztönzőkkel segíthetjük, a károkkal gátoljuk. Történeti realitásokat kell keresnünk ahhoz, hogy valóban közelbe férközhessünk akár a legjobb változtató szándékkal is.

Az állásfoglalás nyomán kibontakozott eszmecsere többek kö-

zött az is eredménye lehet, hogy segít minél szélesebb körben az eddiginél tisztább képet kialakítani a kritika funkciójáról, kritikai életünk valódi helyzetéről, tényleges lehetőségeinek határaitól, eredményeiről és gondjairól.

Ne kerüljük meg az alapvető kérdést. Miért beszélünk, vitatkozunk újra és újra sokat a kritikáról? A kritika problémái és hiányosságai önmagukban aligha indokolják ezt. A kritikai élet tünetei, jelenségei azonban mélyebb, összetettebb hátteret tételeznek fel; csak az összefüggések teljesebb szemlélete vezethet megbízható következtetésekre, és ezek az összefüggések indokolják a kritika iránt tanúsított megkülönböztetett figyelmet. Nem elég felleltározni a tapasztalható ilyen-olyan jelenségeket, keresni kell mögöttük az okokat, a meghatározó tényezőket.

Min múlik az, hogy milyen a kritikai élet, a kritikai gyakorlat? Bizonyára nem csupán az egyes kritikusok személyes, szubjektív adottságain, hangoltságán. A kritikai élet jelensége mögött is ott van a legáltalánosabb meghatározó: az a társadalmi közérzet, amely vég-eredményben a gazdasági-politikai helyzetben gyökerezik. Közélebből pedig ott van az irodalmi-művészeti élet, amely jelenségeivel, mozgási tendenciáival vagy tendenciáival, alkotásaival, produkcióival nemcsak a kritika tárgyát szolgáltatja, hanem jórészt a lehetőségeit is megszabja, körülhatárolja. A kritika a legszorosabban kapcsolódik létezéséhez feltételéhez, az alkotáshoz. Ahogy az állásfoglalás is megállapítja: „A kritika minden korszakban szorosan kapcsolódik a művészeti élethez, a különböző művészeti ágak belső folyamataihoz...”

Ez nem is lehet másképpen. A kritika nem indulhat ki másból, mint ami van. Csak ebből fejtheti ki a maga ítéleteit, csak ezzel szembeállíthatja a maga eszményeit, csak így tehet kísérletet szerepének konstruktív betöltésére. Elemző-értelmező, értékelő-tudatosító módszerével és törekvésével így segíthet az olvasónak, a nézőnek, a befogadónak, így igyekszik partnere lenni az alkotónak. Gyakran vita-partnere. Azt szokták mondani, hogy a kritikus közvetít az alkotó és a közönség között. Valójában több a feladata ennél: önálló szemlémi pozíciót kell képviselnie, hogy aktív lehessen mindkét irányban. Csak így szólhat, tapintással és szerepnyen bár, de orientáló, véleményt formáló szándékkal közönséghez és alkotóhoz egyaránt.

(Folytatjuk)
Juhász Béla

A DEBRECENI OPERA VÁZLATOS TÖRTÉNETE

1 A „ZILAHY-ÉRA” VÉGE

Zilahy áldozatkészsége a „Lo-hengrin” bemutatója után sem torpant meg. 1907 októberében 5 tagú olasz staggione-társulatot hozott Turinból vendégszereplésre („A trubadúr”, „Parasztbecsület”, „Faust”, a „Traviata”). Legnagyobb sikere „Frezi kisasszonynak volt”. Az opera-előadásokon kívül egy operahangversenyt is rendezett a színház az olaszokkal, amikor Pariséto Sofia Ponchielli „Giocanda” és Saint-Saens „Sámson és Delila” c. operájából is énekelt. Az olaszok előadásait zsúfolt házak nézték végig, a „zenei csemege” mégis ráfizetéssel járt.

Az olaszok vendégszereplése után kirívóbbá vált a debreceni tenorok gyengesége (Szatmáry, Aldory), de Zilahy megoldotta a tenorproblémát is. Havi 2—3 szereplésre szerződtette Pichler Elemért, s állandó tenoristát Torma Zsigát nyerte meg a Király Színháztól. Pichler 1908. elején „A trubadúr”-ban bizonyította be, hogy elsőrendű énekes, Torma Zsiga pedig megkapó orgánumával, széles érzelmi és dinamikai skálájú előadásmódjával, örvénylő szenvedélyével csakhamar kedvence lett a debreceni színházlátogatóknak.

1908. ápr. 11-e ismét ünnepnapot jelzett a debreceni opera történetében. G. Bizet stíliázta zenei formájú, súlyos, mindennapi tragédiát hordozó „Carmen” c. dalművének bemutatását, Zilahy néval a címszerepben, aki nemcsak énekével, ha-

nem megrázó, drámai előadásmódjával, túlaradó érzelmi telítettségével nyugtázta le a közönséget. Lovag Ferrari d'Albaredo olasz tenorista énekelte Don José szerepét. Pompás volt Horváth Kálmán, mint Escamillo, Lónyay Piroksa és Zsigmond Anna, mint csempészlányok, s Fehér Olga, mint Micaella. Az operát Mártonfalvy György vezényelte a bemutatón. „Kifogástalan, szép előadás volt”. Ferrari d'Albaredo a „Parasztbecsület”-ben is hasonló siker részese volt, utána Turiddu szerepét Torma Zsiga vette át, akiben valóban kiváló tenoristát kapott a debreceni színház.

Az operasikerek hatására a saját méltatlankodott, hogy ha már operetteket el is hallgatók a közönséget, de legalább Zilahy néval „akihet fogható a fővárosban is kevés van”, ne tegyék tönkre operetteket, különben is a már betanult operákat kár kamatoztatlanul hevertetni.

1909. áprilisában újra 3 olasz művészt hozott Zilahy Debrecenbe: Ferrari d'Albaredót, Eurico Er-colonit és Luiga Pierroni Gildát,

aki a „Rigoletto”-ban, a „Traviata”-ban és a „Carmen”-ben léptek fel. Zilahy néval „tökéletes, szilaj, kacér Carmen volt”, méltó partnere az olaszoknak. Nagy siker, zsúfolt házak, mégis az igazgató ráfizetése 4 nap alatt meghaladta az 1000 koronát.

G. Puccini a „Pillangókisasszony”-ával vonult be először Debrecenbe. Prózai változatát már ismerte a közönség. A bemutatón 1910. február 2-án volt, amikor a főszerepben dr. Ernye Jánosné lépett fel, s a többi szerepét Gerő Ida, Huzella Irén, Gyöngyi és Lugosi énekelte. A gyengéd opál zsinék, a harmonizálás érzéki szépsége, áttetsző zenei szövetségi, az egészhangokból épült hanglátra egzotikus hatása, a nonakkordok, a pikáns diszsonanciák, mint a való élet hordozói, a debreceni operabarátok sem maradtak hatástalanul. Forró színházi est volt. Erthetetlen azonban, hogy az igazgatóság április 3-ra ismét csak a „Pillangókisasszony” első bemutatóját hirdette meg. Zilahy néval, Torma Zsiga (Pinker-ton), Horváth Kálmán, Bárdos

Irma, Gyöngyi Jolán voltak a „második premier” részesei. A telt ház, jóvedelméből szép összeg jutott az ököritői szerencsétlenek hozzátartozóinak is.

A Városi Színház 1911. január 31-én másik Puccini-operával, a „Tosca”-val jelentkezett. A verizmus eszközeinek új értelemben való felhasználása, a vibráló atmoszféra, amely „már előrevetítette a két világháború minden szenvedését”, a bemutatón nyomasztóan hatott, pedig akik megjelentek, „a legszebb, legmélyebb, legelragadóbb zene gyönyörűségét élvezheték”. A debreceni színház egyik legszebb operastje volt. Zilahy néval, Tosca, Torma Zsiga, mint Cararadosi, Horváth Kálmán, mint Scarpia tették felejthetetlené az előadást.

Az előadások jó része továbbra is operettekből állt. A rohamos áremelkedések idején, amikor már a helybeli tisztviselők is drágasági pótlékért folyomadtak, a közönséget leginkább operettekkel lehetett színházba csalogatni. (Tündérszelem, Cigány szerelem, Igloi diá-

kok, Tatárjárás, Leányvásár stb.), s az operettekben ugyancsak az operaelőadások erősségeinek kellett helyt állani, ami rendkívüli megterhelést jelentett számukra.

Zilahy utolsó operabemutatója helyi szerző, dr. Széll Kálmán orvos „Lackfy” c. történelmi operája volt, 1912. február 1-én. Szilágyi István állítása szerint ezt az operát Zilahy, aki a mostoha gazdasági körülmények között, ekkor már anyagi nehézségekkel küzdött, bizonyos anyagi ellenszolgáltatás fejében mutatta be. Négyszer került színpadra az előadás előtt Széll Kálmán „Lackfy”-ja. (Zilahy néval, Solti Ernő, Torday Erzi, Falussy István, Székely Gyula, Kassay Károly).

Hatalmas méretű tömegmozgalom, a „vérvörös csütörtök” zajlott le Budapestén 1912. május 22-én. A Balkánon fellobbanó a puskaporos hordó, s a közelgő imperialista világháború eme prológiójához képest szűnyogdongássá hullt a „Bajazzók” prólogja. A Zilahy-rezsim, noha gazdag volt pozitívumokban, a háború előrevetített árnyékában, s a gazdasági válságban összeomlott. Zilahy 1905-től 1913-ig, noha nem rendelkezett külön operai részleggel, 32 opera-előadást tartott, s ő szolgáltatta meg először Debrecenben Wagner, Bizet és Puccini dalműveit.

(Folytatjuk)
Dr. Nyakas László

DENI MÁV
TÍTŐ ÜZEM
és tanévre
szakmákra
az be
istanolókat
RMUSZERELŐ,
GACSOLO,
ROS,
MAZOLO,
SZTO,
SZERELŐ,
OVACS,
TLAKATOS

ENI MÁV
TÍTŐ ÜZEM
és oktatási
álva,
reven
tája 35. sz.
főosztályunk:
M.: 2/3.

latait megbizható
és éppeni tudó,
a jártas női do
Debreceni Fémfel
veket. Vágóhid
el engedélyvel ren
áruszállításra
mátus Kollegium

lányokat szövő-
k felvez a PTM
ógvára. A betanu
R két csövönél
alatt kb. hav. 1000
és napi egy forin
tunk. Lakást miell
tett adunk. Je
a gyár munká
n. 1138 Budapest,

ipari Gépgyár (X.
felvez árolószá
gyártására és sz
zeti lakatosokat
Az alapkereket
si pótlék, ezen fe
nkénti kiküldetés
nden szombat sz
zhalombattai és le
gheinkben. Hazai
töltött egy év ut
képzettséggel ren
részére. KÜlföldi
éket biztosítunk
nt címen, a mun
par, Budapest, IV.
6., felvez 15. élet
névűk szülői fel-
névűs betanulók
tostunk. Jelentke
vagy levélben a
osztályán.

ZHIREK
et mondunk mind
TÓ SÁNDOR pos
metésén megjel
almunkban együt
ztak A gyászoló

udatjuk, hogy ID.
nyugdíjas, 66 éves
metése f. hó 14-én,
fél 2 órakor lesz a
ravatalozójából, a
áz szertartása sze
család. Lakás:

udatjuk, hogy ID.
népének párttag
ban, várhatóan el
f. hó 15-én, csü
akor lesz a Közte
talozójából, polgári
gyászoló család.
Gyula u. 51.

ndunk mindazok
IMRE, a tangazda
temetésén megje
fájdalmunkban
osztottak. A gyá

udatjuk, hogy MI
nyugdíjas, 66 éves
szünetes után el
f. hó 14-én, szer
akor lesz a Közte
talozójából, a ref.
ása szerint. A gyá
akás: Széchenyi u.

megtört szívvel tu
felejtethetetlen jó
apánk, apósnk,
orunk, és jó roko
SS BELA
sgud. ellenőr

Lipők (jobbról) 11-esét a ceglédi kapus, ha második kísérletre is, de elcsípte a gólvonal előtt (Fotó: Szlovák)

Előkészületi labdarúgó-mérkőzések

DVSC-Cegléd 2:0 (2:0)

Vasárnap délelőtt, a Vágóhid utcai sporttelepen 300 érdeklődő előtt, dr. Demeter bíráskodásával került sor a DVSC-Ceglédi VSE előkészületi labdarúgó-mérkőzésre. A DVSC Szabó II. (Kun) - Kuchta, Vachter, Király, Sóvágy, Németi, Lipők, Nagy, Mezei (Tóth), Erze (Vásárhelyi), Sánta összeállításban játszott.

Eső után száraz, de eléggé laza talajon játszott a két csapat. A játékidő nagyobb részében a DVSC támadott. A 15. percben büntetőhöz jutott a DVSC, azonban Lipők 11-esét a ceglédi kapus hárította. A 25. percben Sóvágy szabadrúgásából Mezei fejével küldte hálóba a labdát, majd a 40. percben Nagy újabb fejes góljával 2:0 lett az eredmény. A második félidőben az első fél nagyobb mezőnyfölényben volt a debreceni NB I. B-s együttes, de az eredmény már nem változott, a ceglédi védők jól hárítottak.

DEAC-Kisvárdai Vasas 3:2 (2:1)

Egyetemi sporttelep, 100 néző. DEAC: Varga - Csathó, Szabolcsi, Luterán, (Csapó), Szulyovszky, Kiss S., Kiss L., Bencze, Puskás (Bereczki), Tóth (Matus), Gottdiener. Jó iramú küzdelem.

MGM Vasas-Hajdúszoboszlói Bocskaik 2:2 (2:0)

Hajdúszoboszló, 50 néző. Vezetete Pinczés. A Bocskaik pályája alaposan felzott a nagy esőzéstől, ezért a repülőteret rögtönzött pályán játszott a két csapat. A debreceniek góljait Szóráth és

További edzőmérkőzések

Ú. Dózsa-Dunaújvárosi Kohász 5-0 (3-0), Videoton-Bp. Spartacus 6-1 (4-0), Pécsi Dózsa-Komlói Bányász II. 2-1 (2-1), Komlói Bányász-Pécsi Dózsa II. 3-0 (1-0), Tatabányai Bányász-Oroszlányi Bányász 5-0 (3-0), Szegedi EOL-

Küldött közgyűlést tartott a Vasas

A Vasas Sport Klub hétfőn este a Vasas Szakszervezet Koltói Anna utcai székházában tartotta küldött közgyűlését.

A Vasas elnökségének beszámolóját Várfi Ferenc, a klub elnöke tartotta meg.

A beszámoló után felszólalt Gáspár Sándor, az MSZMP PB tagja, a SZOT főtítkára és Kádár János, az MSZMP KB első titkára, az MSZMP KB és a SZOT tanácsa ne-

Lázár és Lipcsei az olimpiai csarnokban

A Népstadion melletti fedett olimpiai csarnokban hét nemzetversenyzőnek részvételével nemzetközi atlétikai viadalt rendeztek. A női 800 méteren két debreceni atlétanő is rajthoz állt, Lázár Magdolna (DEAC) és Lipcsei Irén (D. Eptők).

Ezen a távon két időfutamban döntöttek el a sorrendet. Az első időfutamban Lázár 2:14.1 perces idővel ötödiként ért célba, a második időfutamban Lipcsei 2:14-gyel második lett. Az elért időeredmények alapján Lipcsei hatodik, míg Lázár hetedik helyezést ért el.

Totóeredmények

A hatodik heti totónyeremények az illeték levonása után a következők: 13 találatos szelvény négy darab, nyereményük egyenként 233 788 forint. Ebből 13 plusz 1 találatos egy darab, nyereménye 580 091 forint. A 12 találatos szelvényekre (131 darab) egyenként 473, a 11-esekre (2020 darab) egyenként 369, a tíztalálatos szelvényekre (18 494 darab) egyenként 51 forintot fizetnek.

A tíztalálatos szelvény: x, 1, x, 1, 1, 2, 2, x, x, 1, 2, x, 1.

Termékielabda Napló Kupa

D. DÓZSA-TISZAVASVÁRI 36:22
DVSC I.-NY. VOLÁN 14:6

Szombaton és vasárnap, a DVSC sportcsarnokában játszották le a téli termékizlabda Napló Kupa mérkőzéseit. E két napon a negyedik forduló bonyolították le, és meglátogatók a csapatok játékaiban, hogy a hajrához érkezett a küzdelem. Az együttműködés szeretnének minél előkelőbb helyezést elérni, éppen ezért egyre erőteljesebb játékokat nyújtanak.

Izgalmas, szoros küzdelem láthatott a szurkolók a D. Sportiskola-MGM Vasas férfi ifjúsági, a D. Kinizsi-Nyiregyházi Tanárképző női I. osztályú, a DVSC II-Ny. Universil női I. osztályú, a Tuzsér-Bojt női II. osztályú, a Hajdúböszörmény-D. Postás férfi I. osztályú és a DVSC I.-Ny. Volán női I. osztályú mérkőzésen is. Színvonalas játék folyt a D. Dózsa-Tiszavasvári férfi I. osztályú és a DVSC I.-Ny. Volán női I. osztályú mérkőzésen is. A Hajdúböszörmény-D. Postás mérkőzésen nem kevesebb, mint 72 gól született, de az Ybl Miklós Műszaki Főiskola-Hajdúszoboszlói Gázláng találkozó is gólszerű volt, kereken 60 gól esett ezen a mérkőzésen.

Eredmények.

Nők.
Ifjúságiak: Ebcs-D. Vörös Meteor Elélmiszér 9:3 (4:2), D. Sportiskola-BIOGAL Gyógyszergyár 15:8 (7:2), D. Köztisztviselők-D. Dózsa 14:8 (3:4).

II. osztály: Tuzséri ME-DOSZ-Bojt 16:15 (10:7).

I. osztály: D. Kinizsi-Nyiregyházi Tanárképző 13:13 (7:7), Nyiregyházi Uni-

Gottdiener ló - gól (D. Dózsa-Tiszavasvári 36:22)

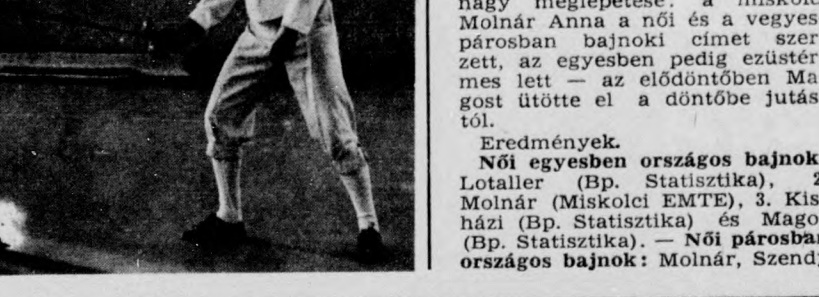
Póta a megyei kardbajnok

A megyei vívószövetség rendezésében bonyolították le a kardvívásban a felnőtt egyéni bajnokságot. A Maróthi György Tanítóképző Intézet tornatermében lebonyolított versenyen 11 vívó lépett pástra. A résztvevők versenyzését nehezítette a három I. osztályú minősítés rendelkező kardvívó és

nem volt meglepetés, mert a hatos döntőben e három sportoló szerelte meg a bajnoki érmeket.

Kardvívásban megyei bajnok: Póta István (DVSC), 2. dr. Nagy Imre (DEAC), 3. Kiss Antal (DVSC), 4. Vadon László (DVSC), 5. Sulyok György (DVSC), 6. Darabos István (DVSC).

Egy kis bemelegítés a verseny előtt Póta (balról) és dr. Nagy közt. Ekkor még nem tudták, hogy a döntőt ők vívják. (Kiss Éva felvétele)

Kép: Klampár Tibor (Bp. Postás), a férfi egyes győztese. (MTI fotó - KS)

Világ- és Európa-bajnokok Földesen

Szombaton este hírneves vendégek érkeztek Földesre. A többszörös Európa- és világbajnok Varga János és az Európa-bajnok Pécsi Imre látogattak el a községbe, ahol hagyományai vannak a birkózásnak. Innen került el a fővárosba Pécsi és Gaál Henrik is, tehát jó talaja a sportágnak Földesen.

A községi sportkör elnöke, Antos Gábor a községi tanács-házban fogadta a neves sportolókat, akik később a községi kultúrklubban előkészítőket tartottak. Elmondták sportpályafutásukat, azt, hogy sok-sok veritékezés után értéktek el a nagyszerű eredményeiket. Pécsi Imre külön megköszönte a jelenlevő Csapó Géznak, volt tanítómesterüknek fáradozásait. A nagy tussal fogadott beszámolókat után egyórás filmvetítés következett, természetesen a birkózásról.

Az előkészítő után fehér asztal mellett még sokáig elbeszélgettek a vendégek a földesiekkel a sportról, arról, hogy jó lenne, ha ismét élénk birkóélet folyna ebben a községben.

Gaál Zsigmond
Földes

Elméleti versennyel megkezdődött a X. természetbarát hét

A megyei természetbarát szövetség vasárnap délelőtt 9 óratól, a kereskedelmi szakoképzőiskolában elméleti versenyeket kezdte el a X. természetbarát hét programját. Az egyhetes sorozatot Harangy György, a megyei szakszövetség elnöke nyitotta meg. A megnyitón jelen volt Lipcsei Mihály, az MTS Hajdú-Bihar megyei Tanácsának előadója.

A megnyitót követően került sor az általános és középfokú iskolások Fazekas Mihály és a felhőtek Hatvani István elméleti versenyére. A vetélkedőn tíz általános iskolából 67, három középfokú iskolából 22, míg öt sportegyesület szakosztályából 16 természetbarát vett részt.

Eredmények.
Utatók: 1. Eötvös utcai Általános iskola I. (Vass Judit, Tóth Róza) 32 pont, 2. Fűvészkeret I. (Bánfalvi Attila, Szabó Imre) 33 pont, 3. Fűvészkeret II. (Mészáros Judit, Pór Katalin) 31,5 pont, 4. Fűvészkeret III. (Kovács Mária, Mirko Ágnes) 31,5 pont, 5. Eötvös II. (Abolt Róza, Szabó Gábor) 31 pont, 6. Fűvészkeret IV. (Halász Antal, Rácz János) 31 pont.

Középfokú iskolások: 1. Fazekas Gimnázium (Pándi Péter, Ádám István) 18 pont, 2. 170. sz. ITSK I. (Szűcs Katalin, Széll Margit) 13 pont, 3. Derecskei Gimnázium I. (Farkasvölgyi György, Nagy Zsuzsanna) 12,5 pont, 4. 170. sz. ITSK II. (Csuka Irén, Bak Ibolya) 11 pont, 5. 170. sz. ITSK III. (Riczu Magdolna, Suba Ágnes) 10,5 pont, 6. Derecskei Gimnázium (Szőlősi Zsuzsa, Balogh Mária) 10 pont.

Felhőtek. Egyéni: 1. Rónai Gyuláné (Pedagógus) 19 pont, 2. Balogh Imréné (Pedagógus) 18,5 pont, 3. Dienes Júlia (Pedagógus) 18,5 pont, 4. Bagli István (170. sz. ITSK) 17 pont, 5. Ladányi Bálint (170. sz. ITSK) 16,5 pont, 6. Nagy Zoltán (Pedagógus) 15 pont. - Csapatban: 1. Pedagógus (Rónainé, Baloghné) 37,5 pont, 2. 170. sz. ITSK (Bagli, Ladányi) 33,5 pont, 3. Pedagógus II. (Dienes, Nagy) 33,5 pont, 4. Pedagógus III. (Balogh Imre, Nemes Gyula) 28,5 pont, 5. Pedagógus IV. (Tóth Kálmán, Jakab János) 20 pont, 6. DASE (Tóth Vendel, Vámos László) 19 pont.

A X. természetbarát hét hétfői programjában két előadás hangzott el, az MTESZ Kossuth utcai előadotermében.

Klompár és Lotaller

Némi meglepetést hozott az 1973. évi országos férfi, női asztalitenisz egyéni és páros bajnokság küzdelemesorozatát. Klompár Tibor az egyes döntőben legyőzte Jónyert, egyébként Klompár mindhárom versenyszámban aranyérmeket szerzett. A verseny nagy meglepetése: a miskolci Molnár Anna a női és a vegyespárosban bajnoki címet szerzett, az egyesben pedig ezüstérmes lett - az elődöntőben Magost ütötte el a döntőbe jutástól.

Eredmények.
Női egyesben országos bajnok: Lotaller (Bp. Statisztika), 2. Molnár (Miskolci EMTE), 3. Kisházi (Bp. Statisztika) és Magos (Bp. Statisztika). - Női párosban országos bajnok: Molnár, Szendy (MÉMTE, FTC), 2. Kisházi, Papp (Bp. Statisztika), 3. Magos, Lotaller (Bp. Statisztika) és Juhos, Kuchár (Bp. Statisztika).

Férfi egyesben országos bajnok: Klompár (Bp. Postás), 2. Jónyér (Bp. Spartacus), 3. Pignitz (Miskolci EMTE). - Férfi párosban országos bajnok: Jónyér, Klompár (Bp. Spartacus, Bp. Postás), 2. Marosfi, Kocsis (Bp. Spartacus), 3. Rózsa, Harangi (BVSC) és Pignitzky, Bánkúti (Bp. Spartacus, Csepel).
Vegyespárosban országos bajnok: Klompár, Molnár (Bp. Spartacus, MÉMTE), 2. Jónyér, Magos (Bp. Spartacus, Bp. Statisztika), 3. Bórsai, Kisházi (BVSC, Bp. Statisztika) és Faházi, Kuchár (Ganz-MÁVAG, Bp. Statisztika).

MOZI

NAPRAFORGÓ. Színes szinkronizált olasz-francia film. VIG du. 6. 1/2, APOLLO de. 1/10, 1/12, 1/2. KLINIKA 5.

AZ ANGYAL VERBOSSZÚJA. Színes, szinkronizált angol film. VIG du. 1/2, 3/4. APOLLO du. 8.

ELTUNT NYOLC ÚRHAJO. Színes NDK-szovjet-bolgar fantasztikus film. APOLLO du. 1/2, 3/4. METEOR 3, 1/4, 1/8.

FUSS, HOGY UTOLÉRJENEK! Színes magyar filmvígjáték. HORVÁTH ÁRPÁD 6.

GYERMEKKORUNK EGE. Szovjet film. FILMMŰZEUM 1/2, 8.

A VERÉB IS MADÁR. Színes magyar filmvígjáték. G de. 1/10, 1/12.

MAXIMKA. Szovjet film. MESEMOZI 1/4, 6.

SZÍNHÁZ

Ma 6-kor Bolha a fülbe, Nyugdíjas bérlet. Szerdán 7-kor Sybill, Egressy bérlet - 2. Csütörtökön 7-kor Orpheus alászál, bérletszűnet.

TV

BUDAPEST
8.05-10.15 Iskolatévé. 13.10-15.15 Iskolatévé. 17.27 Műsorismertetés. 17.30 Jó estét, Budapest! Közben: Kb. 18.00 Hírek. Kb. 19.15 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. Kb. 22.30 Tv-híradó, második kiadás.

POZSONY
9.00 A hrustini változások (ism.). 9.30 Júniusi búcsúzkodás (ism.). 11.15 Híradó. 14.00 Iskolásoknak. 16.00 Öveges professzor kísérletei. 16.30 Hírek. 16.35 Sporteseményekről. 17.05 Ifjúsági magazin. 18.15 Magyar és szovjet dokumentumfilm. 18.40 Dalok. 19.00 Híradó. 19.30 27 esztendő a Makovica alatt. 20.00 A vadon híva. 21.45 Híradó.

BUKAREST
16.30 Orosz nyelvoktatás. 17.10 Technikai klub. 18.20 A legkisebbeknek. 19.00 Irodalmi zenek műsor.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA
18.00-19.00: Eszak-tiszántúli krónika - Vico Torriani énekel - Ami a termelési tanácskozás mögött van - Brigádfórum - Kálmán: Bajadér.

Német nyelvtanfolyam indul a József Attila Művelődési Házban (Vörös Hadsereg útja 58.) 1973. február 15-én kezdődik és középhaladó fokon. Jelentkezni lehet mindennap hétfő kivételével de. 10-től 13 óráig, du. 16-20 óráig. Részvételi díj: 180 Ft. (x)

A Debreceni Orvostudományi Egyetem Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikájának dolgozói mely megrendüléssel tudatjuk, hogy szeretettel munkatársunk

DR. BAZSO JÁNOS
klinikai adjunktus

45 éves korában, türelemmel vitél hosszas betegség után, alkotó életének derekán, f. hó 8-án elhunyt. Temetése 1973. február 15-én, csütörtök délután 3 órakor lesz a Köztemető I. o. ravatalozójából.
Emlékét kegyelettel őriztük.

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

NAPI krónika

1973. február 13., kedd

Ella napja

A Nap kel 6.55 órakor — nyugszik 17.04 órakor

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Száz évvel ezelőtt, 1973. február 13-án született és 1938-ban 65 éves korában halt meg Fjodor Ivanovics Saljapin, a világhírű orosz operanékes. Kiváló zenei tehetség volt: 1899-ben először lépett színpadra az oroszországi Urában. Azután Pétervárott operettekben szerepelt, majd 1899-ben a moszkvai Nagy Színház szerződtette. 1901-ben Milánóban, 1904-ben Monte-Carlóban, 1921-23. között pedig a New York-i Metropolitan operában lépett fel. Budapesten is többször vendégszerepelt az akkor már világhírű basszista, 1927-ben Párizsban telepedett le, itt is halt meg 1938-ban.

A világ egyik legnagyobb operanékesének művészetét az orosz előadó- és drámai népművészetben gyökerezett. Tragikus, démoni sorsok iránti különös érzékével azonban mélyrehatóan az operairodalom ilyen alakját. Legnagyobb alakításai: Boris Godunov, Meffisto, Don Quijote stb. Párlatlan művészi érzékével azonban megragadó élménnyé varázsolta az egyszerű népköltés. Hatalmas erejű, szokatlan terjedelmű basszbaritonját természetes biztonsággal állította színészi elképzeléseinek szolgálatába. Enekművészetét számos hangfelvétel őrzi.

VESZEDELMEZ csalót fogtak el Török János kunhegyesi lakos személyében, aki csalásokért, sikkasztásokért már több mint 16 évet töltött börtönben. Török János az ország számos területén követett el újabb csalásokat, sikkasztásokat. Járt Hajdú-Biharban is. Püspökkladányban és Hajdúszoboszlón is becsapott hiszékeny embereket.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS kedd estig: Felhőátvonulások, az esti óráktól kezdve többfelé havazás, havas, s, később eső. Élénk, időnként erős, kedden viharos lökésekkel kísért nyugati, délnyugati szél. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden plusz 5 fok körül. (MTI)

A MEGYEI ÁFÉSZ-ek cukrászai versenyeztek szombaton, a püspökkladányi ÁFÉSZ Csillag presszójában, a hajdúsági farsang keretében. A vetélkedőre 7 fogyasztási szövetkezet: Nádudvar, Berettyóújfalú, Hajdúsámon, Derecske, Kaba, Biharnagybajom és Püspökkladány legjobb szakemberei neveztek be. A verseny győztese Baranyai István, a kabai ÁFÉSZ cukrásza lett.

„Ki tud szebben Petőfi-verseket szavalni?” A 271. számú debreceni Petőfi Sándor úttörőcsapat tagjai ezzel a versennyel adóztak nagy költségek emlékének. A versenyt a patronáló TIGAZ KISZ-szervezet klubtermében tartották.

Dolgozat a szövetkezetéről

A hajdúszoboszlói Béke Termelőszövetkezet vezetősége és KISZ-szervezete a bősörményi általános iskolák VII. és VIII. osztályos úttörőjei részére a termelőszövetkezetéről szóló dolgozat megírására pályázatot hirdetett. Az úttörőjei dolgozatukban foglalkozhatnak a közös gazdaság megalakulásától kezdve napjainkig a szövetkezeti élet fontosabb eseményeivel. A gazdasági és szervezeti témákat magában foglaló kérdések mellett megkérdézik a fiatalok véleményét arról is, hogy milyen munkahelyet szívesen vállalnának a termelőszövetkezetben, milyen az iskola és a termelőszövetkezet kapcsolata.

A pályázatra beküldött dolgozatokat a termelőszövetkezet vezetői és az iskolák igazgatói bírálják el. A legtöbb dolgozatot beküldő iskola tanterületét a termelőszövetkezet vezetősége egy napos üzemlátogatásra meghívja a Béke Termelőszövetkezetbe és vendégül látja. Az I. helyezett örs 1500, a második 1000, a harmadik 700 forint jutalmat kap. A többiek pedig könyvjuttalomban részesülnek. A pályázatra a dolgozatokat március 1-ig lehet beküldeni.

Hatszoros kiváló dolgozó

Gál Imréné 1951 óta a debreceni MEDICOR Művek Orvosiműszer-gyárában dolgozója. A gyár alapító tagjai közé tartozik, jelenleg a főcsoportban tüfejeket készít. Munkájáért hatszor kapta meg a Kiváló Dolgozó kitüntetést, s többszörös véréadó.

Gál Imréné az aranyplakettes Május 1. Szocialista Brigádban dolgozott, jelenleg — új munkahelyi átszervezések miatt — az egy éve alakult Bethlen Gábor Szocialista Brigád tagja.

(Tárkányi)

Sportvetélkedő az Úttörőházban

Tizenkilenc iskola úttörőcsapatának részvételével háromfordulós sportvetélkedőt rendeztek a debreceni Löwy Sándor Úttörőházban, amelyen az ügyességi feladatok mellett elméleti kérdésekre is választottak a pajtások. A sportvetélkedő döntője márciusban lesz, szintén a debreceni Úttörőházban. (Fotó: Lovas József)

Tsz-nőbizottsági elnökök továbbképzése

A Bihari Termelőszövetkezetek Területi Szövetsége mellett működő nőbizottság kétnapos továbbképzést rendezett a termelőszövetkezeti nőbizottságok elnökei részére Berettyóújfaluban.

A megnyitótán Jakab Tamás, a megyei tanács mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztályának helyettes vezetője tartotta meg az első előadást a közgazdasági szabályozók hatásáról, az 1972. évi zárszámadási és tervtárgyaló közgyűlések

előkészítéséről, s ezzel kapcsolatosan a nőbizottságok feladatairól.

Hétfőn délután Fehér Lajosné, a TOT titkára számolt be a termelőszövetkezetekben dolgozó nők helyzetéről, a nőbizottságok munkájának tapasztalatairól.

Az előadásokat konzultáció követte, amelynek során a termelőszövetkezetekben dolgozó nőbizottsági vezetők beszámoltak munkájukról, terveikről.

Vasárnap délelőtt Debrecenben, a Kossuth utca 1. szám alatti kiállítóteremben megnyílt a Hajdú-Bihar megyei Művelődési Központ debreceni fotóklubjának tárlata, amelyet dr. Bényei József, a Hajdú-Bihari Napló főmunkatársa nyitott meg, értékelve a klubtagok elmúlt esztendőben végzett munkáját. A kiállításon 22 klubtag száz-nál több alkotása látható. Az ünnepélyes megnyitót követően Gyarmati Kálmán, a művelődési központ igazgatója két klubtagnak, Horváth Istvánnak és Vencsellei Istvánnak átadta a fotóklub művészeti díját. Szabó Antónia és Bodnár S. Imre munkájáért elismerő oklevelet kapott.

Felvételünkön Horváth István átveszi a díjat a Megyei Művelődési Központ igazgatójától.

Méltóképpen Petőfiről

Folytatva a tavaly megkezdett Petőfi-emlékműsorok sorát, a Magyar Rádió az idén is számos összeállítással, riporttal, rádiójátékkal és vetélkedővel köszönti Petőfi Sándor születésének 150. évfordulóját. Március—áprilisban nemzetközileg vetélkedő műsort hallhatunk „Mit tudunk Petőfiről?” címmel, amelyben a környező baráti országok rádiósai működnek közre. A döntőt Budapesten tartják. Április—májusban rádiókompozíció kerül az érdeklődők elé Hatvany Lajos és más gyűjtők, irodalomtörténészek Petőfi-dokumentumai alapján. Májusban az újdíjéki rádióban nyilvános ünnepi est lesz, amelyben magyar színészek tolmácsolják 1848

lírikusának költeményeit. A nyáron közvetítik a Petőfi szellemi örökségének szentelt hangjátékpályázat díjnyertes három darabját.

Az ifjúsági osztály számos produkciójában azt vizsgálja a jövőben, hogyan jelentkezik Petőfi műveinek hatása kortársaira és a mai költőkre. Közös irodalmi műsorok szervezését tervezik a baráti országok rádióadóival Petőfi verseiből, a költőiről szóló emlékekről. Június elején sugározzák a Petőfi nevet viselő középiskolák kulturális vetélkedőjét, 14-én tartják a „Szóljatok, szép szavak Petőfi Sándorról!” című vetélkedő döntőjét Kiskőrösön.

Díszkiadásban a Kommunista Kiáltvány

Megjelenésének 125. évfordulójára tiszteletére a Kossuth Kiadó vörös bőr díszkiadásban közreadta Marx és Engels művét: a Kommunista Párt Kiáltványát.

A kötet a kiáltvány szövegén kívül tartalmazza Marxnak és Engelsnek az 1872-es, 1883-as, 1890-es német; az 1882-es orosz; az 1888-as angol; az 1892-es lengyel kiadásához s az olasz olvasókhöz 1893-ban írt előszavait. A szép kiállítású könyv kiegészül Engels „A kommunizmus alapelvei”, „A Kommunista Párt Szövetségének szervezeti szabályzata”, s „A Kommunista Szövetsége történetéhez” című írásával.

A hajdúsági farsang műsorából

Tejtermék-bemutatóval folytatódik a VIII. hajdúsági farsang február 13-án, kedden Debrecenben, amelyet a tejivóban rendeznek délelőtt 10 órakor. A Fegyveres Erők Klubjában tejtermékkóstoló lesz délelőtt 11 órakor. Magyaros ételek, magyar nótáért várja a vendégeket este 7 órakor a Szabadság étteremben. Borbemutató és kóstoló lesz szakmai ismertetéssel együtt az AGER termékből a Hortobágy mintaboltban. Farsangi hanglemezparádé a 24-es Luxor szalonban még február 17-ig.

Biharkeresztesen, a közösi Művelődési Házban „Változatosabb táplálkozást” címmel konzerv- és mélyhűtött áruk, levesporok bemutatója és kóstolása lesz február 16-ig. Nádudvaron kedden délelőtt 11 órakor nyílik az eszpresszóban a sütemény-bemutató és -vásár.

Nagyszülők az óvodában

Hagyomány már a bagaméri óvodában, hogy nagyszülők, nagymamák és nagyapák találkozója rendez az óvodai munkaközösség. Vasárnap, február 11-én tartották az az évi összejövetelt, ahol a nagy-

szülökre háruló nevelési feladatokat, gondokat beszéltek meg az óvodába járó unokákkal kapcsolatosan. A jól sikerült találkozón a gyermekek műsorral és virággal kedveskedtek nagyszüleiknek.

Hortobágyi lovastúrák lesznek az idén

Budapesten megtárgyalták a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium, az Országos Lótenyésztési Felügyelőség és a Magyar Lóverseny Vállalat vezetőinek bevonásával az IBUSZ által rendezendő lovastúrák terveit. Elmondották, hogy népszerűek a Bükk és Hortobágy közötti és a Duna-kanyari lovastúrák. Az eddigi tervek szerint 40 lovaskirándulás szerepel a programban, melyekre három csoport érkezik Amerikából is.

Barbár kezek tették...

Egyre többször kell hírt adnunk arról, hogy barbár kezek Debrecen különböző pontjain rombolnak. A friss virágágyakat néhány óra alatt összetapaszták, a Segner teret tönkretették, a szobrok védő burkolatait összevagdosták. És, hogy a rongálásnak még számos módzata van, bizonyíték arra ez a kép. Péntekről szombatra virradó éjszaka feléőtlen emberek kiborogtatták a Bősörményi út 83. szám alatti telek kerítését. A szomszédok szerint ezt a kerítést már nagyon sokszor megromgálták, és mindig hétvégén, éjszaka. Talán ki lehetne deríteni, kik ezek — az erejük teljében levő — emberek, és ha a szép szó nem használ, hatékonyabb eszközök bizonyára segítenének... (Tárkányi Béla)

